

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти»

**ДІАГНОСТИКА ТА ЗАПОБІГАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ
ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ У ФІЗКУЛЬТУРНІЙ ГАЛУЗІ**

: збірка тез доповідей за результатами круглого столу «Подолання освітніх розривів та освітніх втрат – головна умова покращення якості освітнього процесу з фізичної культури в ЗЗСО у 2023/24 навчальному році», 18 жовтня 2023 року

Харків–2023

УДК 372.8

Редакційна колегія:

Кривенцова Ірина, к.пед.наук, доцент, завідувачка кафедри теорії, методики і практики фізичного виховання ХНПУ імені Г.С.Сковороди.

Несен Олена, к.фіз.вих., доцент кафедри теорії, методики і практики фізичного виховання ХНПУ імені Г.С.Сковороди.

Байназарова Олена, т.в.о. завідувача кафедри виховання й розвитку особистості КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», магістр державного управління, менеджер освіти, тренер НУШ, тренер з інфомедійної грамотності, тренер з ефективного управління ЗЗСО.

Волкова Ірина, старша викладачка кафедри виховання й розвитку особистості КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», магістр з педагогіки вищої школи, тренерка НУШ, Відмінник освіти України.

Шестерова Людмила, завідувачка кафедри теорії та методики фізичного виховання КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, к. фіз.вих, професор, МСМК з легкої атлетики, Відмінник освіти України.

Діагностика та запобігання освітніх втрат учнів закладів загальної середньої освіти у фізкультурній галузі: збірка тез доповідей за результатами круглого столу «Подолання освітніх розривів та освітніх втрат – головна умова покращення якості освітнього процесу з фізичної культури в ЗЗСО у 2023/24 навчальному році», 18 жовтня 2023 року, Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2023. 53 с.

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Протокол № 10 від 18.10.2023 р.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2023

© Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти», 2023

попередній серії стрибків була праворуч. І так далі, доки не опиниться у вихідному положенні.

Дев'ята вправа – складно-координаційна. Учень/учениця, виконують рухи на місці, почергове, схресно торкаючись стопи. Зверніть увагу, що спереду права(ліва) рука торкається лівого(правого) носка стопи, позаду – права(ліва) рука торкається лівої(правої) п'яти.

Для вимірювання освітніх втрат та подальшого спостереження за розвитком спеціальних фізичних якостей, при виконанні цієї вправи, можливо занотовувати:

- кількість **правильних** повторень без зупинки;
- темп виконання;
- виконання на час;
- виконання до настання фази втоми та ін.

(Відео №9 – почергове торкання)

Цю вправу виконують і в русі.

Ці вправи можна використовувати як у оф-, так й он-лайн форматі. Вони гарно підходять для самостійного виконання учнями та ученицями в позаурочний час. Виконання вправ не потребує великого простору, тому підходять як для домашніх умов так і для свіжого повітря.

Отже, усі надані вправи універсальні. Їх використання доцільне як при опануванні гри у волейбол, так й інших видів спорту, а також як самостійні вправи.

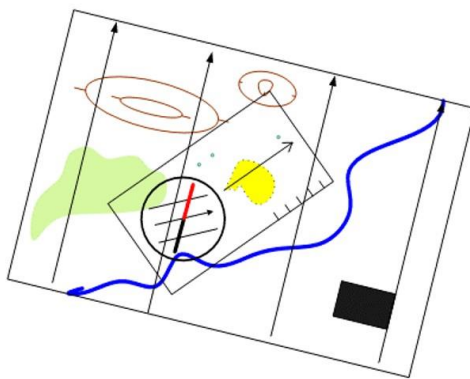
Надія Шип

КОНТРОЛЬ ФІЗИЧНОЇ ТА ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ НА УРОКАХ ЗІ СПОРТИВНОГО ОРІЄНТУВАННЯ

Знайомство зі спортивним орієнтуванням ми починаємо із загального уявлення про цей вид спорту. Розповідаємо учням про технічні дії спортсменів на дистанції, елементи техніки та про фізичну підготовку

орієнтувальника. Приділяємо увагу історії виникнення та розвитку спортивного орієнтування у світі та у нашій країні. Скоріше за все діти не мають уявлення про цей вид спорту, тому демонструємо відео зі змагань.

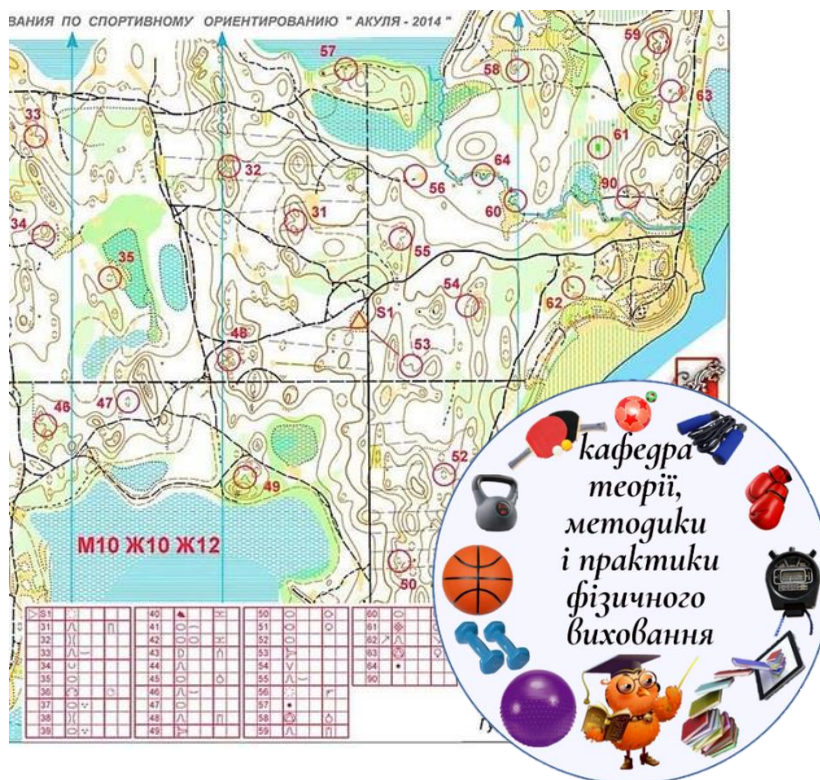
На заняттях з географії діти вивчають топографію і вже мають уявлення про топографічну карту, масштаб, азимут. Ми нагадуємо їм основні поняття, зазначаючи, що в спортивному орієнтуванні використовуються більш детальні карти і умовні знаки мають дещо інший вигляд, ніж на топографічній карті.

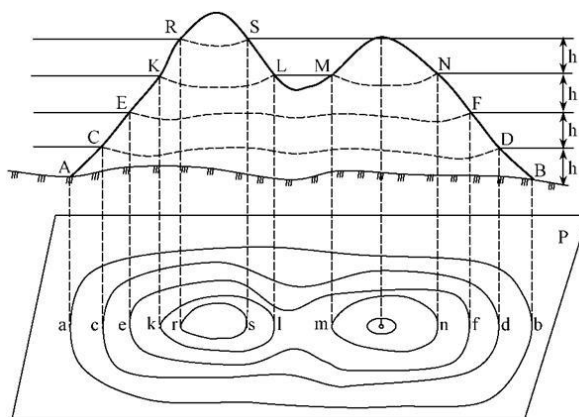
Вивчати умовні знаки як окремі зображення, недоцільно. Краще, коли діти бачать карту вцілому і запам'ятовують, який об'єкт як зображується безпосередньо при виконанні завдань.

Звісно, в ідеалі діти повинні бачити місцевість та співставляти її з картою. Так само і навчати поводженню з компасом і рухові за напрямком можливо тільки практично.

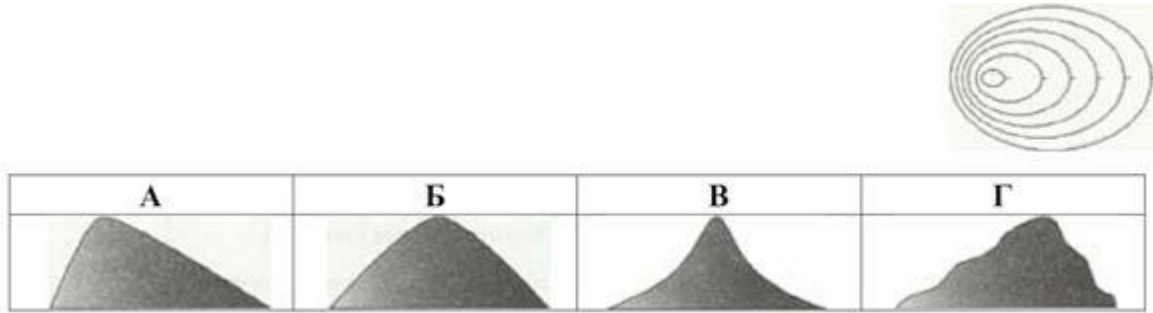
При дистанційному навчанні можна за допомогою спортивної карти з нанесеними на неї контрольними пунктами попрактикуватися у читанні об'єктів, знаходженні певних орієнтирів за описом, знаходженні азимуту на КП, вимірюванні відстаней.

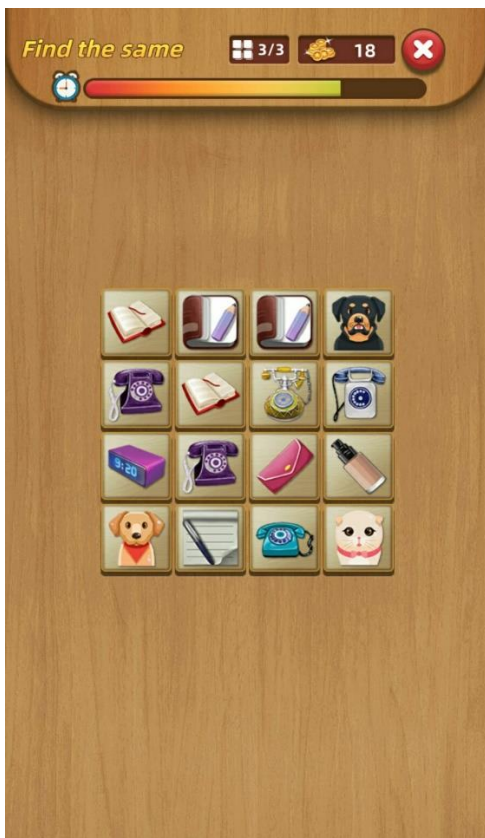
Особливу увагу необхідно приділити зображенню рельєфу, що дає уявлення про нерівності земної поверхні. Пояснити принципи зображення основних форм рельєфу на спортивній карті.

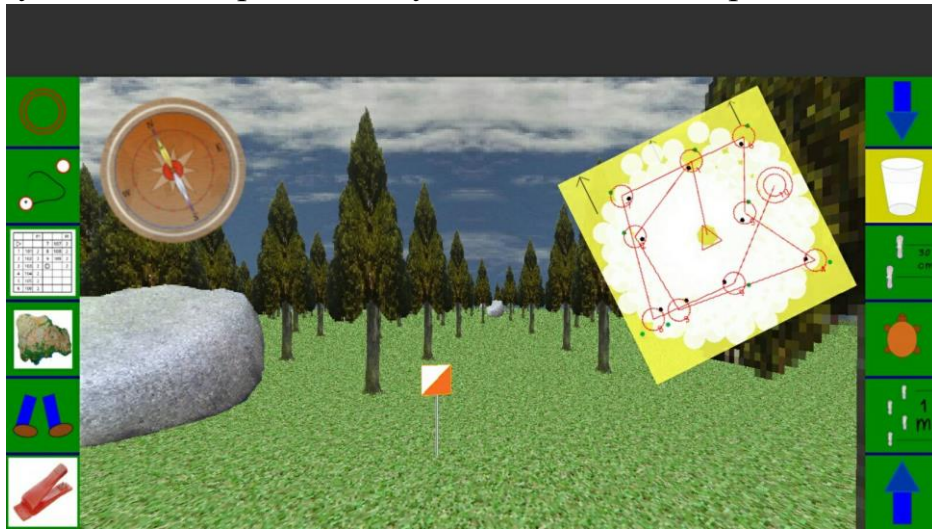
Можна запропонувати дітям співставляти профілі елементів рельєфу з їх графічним зображенням, таким чином ми контролюємо, чи розуміють учні принципи зображення рельєфу на карті.

Для розвитку психічних якостей, необхідних орієнтувальнику (зосередженість, концентрація уваги, спостережливість, кмітливість тощо) пропонуються комп'ютерні ігри, ігри на мобільному телефоні. Ці ігри можна використовувати і для тестування розвитку таких якостей.

Існують також ігри, що імітують діяльність спортсмена на дистанції.

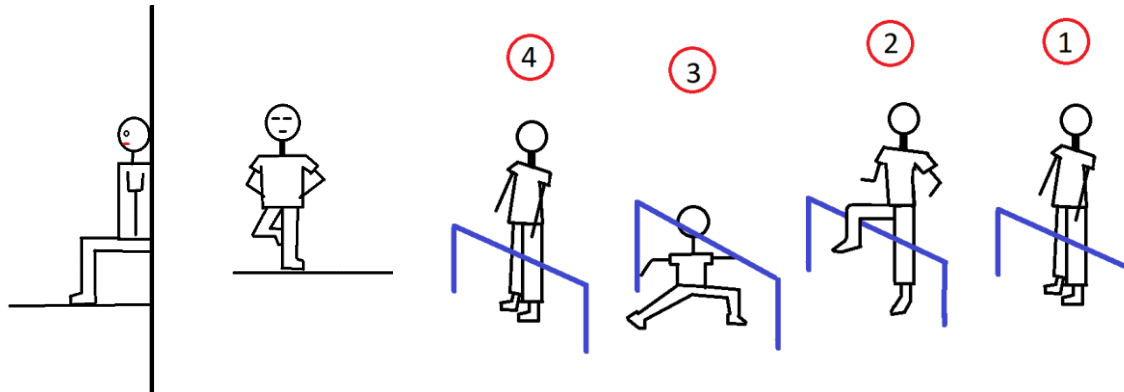

Orienteering 2.0

Virtual-O

У відношенні фізичної підготовки основними фізичними якостями орієнтувальника є витривалість, сила (в основному – це сила ніг), спритність та гнучкість. Для підготовки і тестування доцільно використовувати вправи з розділу «легка атлетика». Також можна запропонувати деякі специфічні вправи: біг по сходинках вгору і вниз, вправи на розвиток сили ніг, вправи на рівновагу, спритність.

Андрій Козлов

ШЛЯХИ ЗАПОБІГАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ УЧНІВ 1-6 КЛАСІВ У ФІЗКУЛЬТУРНІЙ ГАЛУЗІ ЗНАТЬ ЧЕРЕЗ ОРГАНІЗАЦІЮ СПІВПРАЦІ З БАТЬКАМИ

В Україні в сучасних умовах військового стану, наслідків епідемії COVID-19. стан здоров'я здобувачів освіти, рівень фізичної підготовленості, рівень фізкультурних знань має тенденцію до все більшого з часом погіршення. Це обумовлюється посиленням та поєднанням багатьох негативних впливів, як загальнопоширених - екологічних, економічних, соціальних факторів, так і специфічних для України – війна, дистанційне навчання, міграція великих груп населення, депресивний стан вчителів та учнів, знищення закладів освіти т.і. Все це призводить до основних освітніх втрат в вихованні та навчанні здобувачів освіти і в Харківському регіоні.

Однією з основних причин різноманітних відхилень у фізичному розвитку та стані здоров'я учнів є недостатня рухова активність, обсяг якої з кожним місяцем війни зменшується. Уроки фізичної культури в Харківському регіоні не компенсують необхідний для дитячого організму обсяг рухової активності, тому що більшість з них проходить в он-лайн режимі, а в деяких школах навіть і в асинхронному режимі.